

GAMTOS ATEITIS
PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

NAUJIEŅ — LAIŠKIS

2020 m.
IV ketvirtis

Gerb. klientai,

Siunčiame Jums VšĮ „Gamtos ateitis“ naujienlaiškį, kuriame rasite mūsų IV – paskutiniojo šių metų ketvirčio – naujienas, aktualijas, patarimus ir rekomendacijas Jums – apie pakuočių atliekų tvarkymą.

GAMTOS ATEITIS
PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

Šiais metais visus užgriuvę ir nesibaigiantys, bet kasdien tik didėjantys iššūkiai, kai aplink pilna baimės ir nežinios, kai negalime apsikabinti, negalime švęsti kartu susibūriant į didelį būrį draugų ar artimųjų, tik dar kartą įrodė, kad svarbiausia dovanoti kitiems ir iš kitų gauti tikrus įspūdžius, įsimintinas akimirkas, smagius prisiminimus, šiltą bendravimą ir gerą bei kokybišką laiką tikrąja ta žodžio prasme – KARTU. Toks laikas ir tokios dovanos, supakuotos į kitokią – ne popierinę, bet džiaugsmo, jaukumo, šilumo, vilties ir gero ūpo gijomis nunertą pakuotę – dar tikrai sugrįš pas mus, tik turėkim kantrybės sulaukti...

Ačiū, kad šiuos metus buvote kartu su mumis!

TVARIŲ IR JAUKIŲ VISIEMS

~~~~~ pamažu artėjančių švenčių! ~~~~~

AKTUALU GAMINTOJAMS IR IMPORTUOTOJAMS

SEMINARAS „APMOKESTINAMOJI PAKUOTĖ. TEORIJA, PRAKTIKA, NAUJI IŠŠŪKIAI“

Atsižvelgus į šalyje pablogėjusią epidemiologinę situaciją, Kaune ir Vilniuje suplanuoti nemokami seminarai mūsų organizacijos nariams – „Apmokestinamoji pakuotė. Teorija, praktika, nauji iššūkiai“ – buvo atšaukti ir persikėlė į elektroninę erdvę. Lapkričio 17 d. seminaras vyko nuotoliniu būdu – negalėjusiems jame sudalyvauti, seminario video įrašą, seminario skaidres ir pagalbinę medžiagą tolimesniam naudojimui galima gauti el. paštu, info@gamtosateitis.lt parašant užklausą apie tai.

Seminaro metu ypatingas dėmesys buvo skiriamas praktiniam apmokestinamųjų pakuočių apskaitos vedimui GPAIS-e: pasitaikančių klaidų aptarimui, prekių vienetų sąrašo formavimui, daugkartinio naudojimo pakuotėms; savoms reikmėms sunaudojamų pakuočių ir atliekų susidarymo apskaitų reikavimams, naujiems 2021-2022 m. gamintojų / importuotojų laukiantiems iššūkiams.

Seminaro apie praktinį apmokestinamųjų pakuočių apskaitos vedimą GPAIS-e klausė per 100 organizacijos „Gamtos ateitis“ atstovų. Vėl „Gamtos ateitis“ klientams nemokamus seminarus ir konsultacijas rengia reguliariai, siekdami supažindinti su įvairiomis naujovėmis, aktualijomis ir svarbiais niansais pakuočių atliekų tvarkymo srityje.

Negalėjusiems sudalyvauti seminare, video įrašą, skaidres ir pagalbinę medžiagą tolimesniam naudojimui galima gauti el. paštu

[Siųsti užklausą](#)

NAUJIENOS

Kontrolinių patikrinimų išvada paprasta: jei nori rūšiuoti – ieškai galimybių, jei nenori – ieškai priežasčių

VšĮ „Gamtos ateitis“ šiais metais kartu su kitomis Lietuvoje veikiančiomis pakuočių atliekų tvarkymo organizacijomis atliko 18 įmonių, teikiančių pakuočių atliekų tvarkymo paslaugas visoje Lietuvoje, kontrolinius patikrinimus. Patikrinimai buvo vykdomi Tau-

ragės, Druskininkų, Plungės, Elektrėnų, Raseinių, Akmenės, Molėtų, Klaipėdos, Kretingos, Kauno, Rokiškio, Marijampolės, Jonavos, Kaišiadorių, Šiaulių rajonuose ir Vilniaus, Šiaulių, Panevėžio, Alytaus miestuose.

Šių patikrinimų metu, analizuojant šalia gyventojų namų valdų esančių individualių pakuočių atliekų rūšiavimo kontenerių turinį, buvo siekiama apibendrinti – kokie yra gyventojų skirtinguose Lietuvos savivaldybėse atliekų rūšiavimo įpročiai. Kiekviename rajone buvo pasirinktinai tikrinama per tūkstantis skirtingų pakuočių – popieriaus, plastiko – kontenerių, išskyrus stiklo atliekas. Pastaruosiuose netinkamų priemonių pasitaiko tik iki 5-10 proc., tad visas surinktas stiklo pakuotėms skirtas turinys pristatomas tiesiai į stiklo perdirbimo gamyklas.

„Deja, bet tobulėti, kalbant apie pakuočių atliekų rūšiavimą, dar tikrai yra kur, – apie šių metų atliktus patikrinimus kalbėjo juose dalyvavęs Pakuočių atliekų tvarkymo vadovas Ruslan Rynkun. – Patikrinimų skirtinguose regionuose rezultatai parodė, kad individualaus naudo-

jimo plastiko, popieriaus pakuočių atliekų konteneriuose dar apie 43 proc. atliekų sudaro įvairios mišrios komunalinės atliekos – rūbai, avalynė, maisto ir higienos priemonės, kurių vieta ne pakuočių atliekų konteneriuose. Gaila, kad atsakingai rūšiuojančių gyventojų pastangos ir atsakomybė, kai kontaineriai užpildomi jiems skirtu turiniu, laiku išstatomi atliekų surinkimui, vis dar nusveriamos tais neigiamais demotyvuojančiais pavyzdžiais, kai pakuotėms priskiriamos ir statybinės medžiagos, ir sulaužyti žaislai, ir maisto atliekos, žolė, kiti nebenaudojami buities reikmenys, rakandai, net malkos, nors kiekvienas kontaineris turi lipduką su išvardintomis atliekomis – kur ką galima mesti, ko – ne. Tai perša vieną paprastą išvadą: jei nori rūšiuoti – ieškai ir randi galimybių, jei nenori – ieškai priežasčių to nedaryti“.

VšĮ „Gamtos ateitis“ specialistas pastebi, kad tokių reguliarių patikrinimų bus vykdoma ir ateinančiais 2021 m. „Jau dabar planuojama, kiek jų bus, kuriuose miestuose ir rajonuose bus vykdomi, kurių pakuočių atliekų tvarkymo paslaugų teikėjų patikrinimai bus atliekami ir pan. Galima patvirtinti, kad šis aktyvesnis patikrinimų planas šiais metais davė ir apčiuopiamesnių rezultatų, – teigė Ruslan Rynkun. – Po kiekvieno patikrinimo vyksta rezultatų aptarimai konkrečioje savivaldybėje. Patikrinimuose dalyvaujantys atliekų paruošėjai pateikia susistemintą informaciją apie rūšiavimo rezultatus konkrečiame mieste ar rajone. Tuomet bendrai su savivaldybės atstovais diskutuojama su skirtingomis pusėmis, kokiomis priemonėmis galima siekti geresnių rezultatų, kokie galimi prevenciniai veiksmai ar poreikis infrastruktūros plėtrai. Taip pat – bendraujant su paslaugų teikėjais, aptariamos rekomendacijos paslaugų kokybės gerinimui, o tuo pačiu – gyvai vertinant gyventojų įpročius ir dažniausiai daromas klaidas – galima ieškoti ir svarstyti, kokių dar reikia papildomų švietimo priemonių bei sprendimų, kad rūšiavimo procesas būtų dar rezultatyvesnis“.

Primename, kad pakuočių atliekų surinkimas ir sutvarkymas – priešingai nei mišriųjų atliekų tvarkymo paslaugos – gyventojams nieko nekainuoja. Svarbu pabrėžti, kad kitomis atliekomis užteršta pakuočių atliekų žaliava tampa bevertė ir šių atliekų surinkimas bei sutvarkymas šias paslaugas teikiančioms įmonėms nesukuria jokių papildomų pajamų, arba dar papildomai kainuoja – kai už netinkamų atliekų, rastų tarp pakuočių, utilizavimą reikia susimokėti kitoms įmonėms.

Jei atliekų surinkimo metu tvarkytojai pastebi, kad pakuočių atliekų konteineris užterštas netinkamomis atliekomis, tokios atliekos nesurenkamos, gyventojus informuojant paliekamomis žymomis ant konteinerių – atsakingai perrūšiuoti atliekas dar kartą. Tačiau – kaip rodo praktika – dalis gyventojų taip elgiasi ne iš nežinojimo, bet tiksliai, vengdami mokėti papildomai už statybinių, stambiagabaritinių ar į mišriųjų atliekų konteinerius nebetelpančių atliekų išvežimą, ir ne visada tvarkytojai šį gyventojų „išradingumą“ pastebi, iki kol neiškrato viso konteinerio turinio.

Tikimės, kad šie bendri pakuočių atliekų tvarkymo organizacijų atliekami vis dažnesni patikrinimai bei aptarimai ir papildomų priemonių taikymas su tą rajoną

aptarnaujančiomis savivaldybėmis, pakuočių atliekų tvarkytojais dar kartą atkreips gyventojų dėmesį į pakuočių atliekų tvarkymą ir pareikalaus atsakingesnio jų požiūrio į kitų atliekamą darbą ar apskritai – į bendrai formuojamą šalies atsakingo ir tvaraus vartojimo politiką.

Šių patikrinimų skirtinguose Lietuvos miestuose, rajonuose vis daugės. Jei per 2017, 2018 metus jų buvo atlikta po 7, 2019 m. – 5, tai šiais metais buvo atlikti 34 patikrinimai. Šiais metais buvo atliekami įmonių „Dunokai“, „Kretingos komunalininkas“, „Molėtų švara“, „Ekonomus“, „Valda“, „VSA Vilnius“, „Kuršėnų komunalinis ūkis“, „Elektrėnų komunalinis ūkis“, „Raseinių komunalinės paslaugos“, „Naujosios Akmenės komunalininkas“, „Švarinta“, „Panevėžio specialus autotransportas“, „Jonavos paslaugos“, „Druskininkų komunalinis ūkis“, „Rokiškio komunalininkas“, „Kaišiadorių paslaugos“, „Ecoservice“, „Marijampolės švara“ teikiamų pakuočių atliekų tvarkymo paslaugų kontroliniai patikrinimai.

Žygis „Už švarią Lietuvą“: palaikyti – sudalyvauti pačiam ir savo pavyzdžiu kviesti kitus elgtis atsakingai

80 dienų žygiui pėsčiomis „Už švarią Lietuvą“ persiritus į antrąją pusę, prie jo diena, pasirinkę Marcinkonių-Margionių atkarpą Varėnos rajone, prisijungė ir VšĮ „Gamtos ateitis“ darbuotojų komanda.

„Už švarią Lietuvą!“ – tai pirmasis 1200 km, 80-ies dienų žygis pėsčiomis aplink Lietuvą. Keliaudami žygio dalyviai ne tik švarino Lietuvą ar rinko kelyje rastas šiukšles, kurias galima pakelti, panešti ir nuo jų atlaisvinti dūstančią gamtą, bet ir bendravo su sutiktais žmonėmis, pritraukė žygio idėjai pritariantius pakeleivius – įmones, organizacijas, bendruomenes ar pavienius žygio palaikytojus, diskutavo, analizavo ir kaupė idėjas, kaip visgi galima būtų gyventi dar švariau ir tvariau.

„Prisijungdami ne tik vienai dienai, bet palaikydami viso šio žygio aplink Lietuvą tikslą ir Giedriaus Bučo idėją nuo pat pradžių, prie iniciatyvos prisijungėme ir mes. Tikime, kad mūsų bendra iniciatyva su Giedriumi Buču, žygiui pasibaigus, padės atsakyti ir į tam tikrus opius klausimus apie pakuočių atliekas mūsų aplinkoje, kokių priemonių galima imtis kartu – visuomenei, verslui, valstybinėms institucijoms, mokslui – siekiant tai pakeisti,“ – apie žygį kalbėjo VšĮ „Gamtos ateitis“ vadovas Karolis Šiaudkulis. – Žygiuodami Varėnos apylinkėse kartu su Giedriumi ir mūsų įmonės komanda pamatėme, kiek dar daug maisto, gėrimų ar kitų pakuočių patenka ne ten, kur jos turėtų patekti. Liūdna, kai matai, kiek jų nugula į miškus, pamiškes, pakeles ir kiek metų jos ten guli, visiškai nesuirdamos kelis ar keliolika metų, tuo užteršdamos gamtą. Toks žygis su rimta žinute – skatinti visuomenę mąstyti apie tai, ką mes paliksime ateinančioms kartoms – parodo, kiek mes esame ar galime būti teisingame kelyje dėl atsakingesnio vartojimo, gamtos išsaugojimo ir atliekų

tvarkymo. Labai norisi tikėti, kad ilgainiui ne pasiteisinimai ar visuomenėje dar gajūs mitai apie tai, kodėl nerūšiuoti, nešiukšlinti ir neteršti gamtos, bet realūs žmonių pokyčiai ir veiksmai parodys, kad **švaru ne ten, kur valoma, bet ten – kur nešiukšlinama**“.

Dažnai žmogus savo pėdsaką žemėje matuoja pasiekimais ir patirtimis, tačiau retas susimąsto, kokį atliekų šleifą kiekvienas iš mūsų paliekame, bandydami iš gyvenimo pasiimti viską, ką jis duoda. Šio žygio tikslas – atkreipti visuomenės dėmesį į perteklinio vartojimo keliamas problemas ir jų poveikį mūsų planetai bei mūsų sveikatai. Surinktos šiukšlės kasdien analizuojamos, skirstomos į dažniausiai randamų atliekų kategorijas, o po žygio, turint bendrą visos atliekų paletės statistiką, visuomenė, verslas, mokslininkai ir valstybinės institucijos bus kviečiamos drauge ieškoti sprendimų galimai prevencijai.

„Žygis nėra tik apie šiukšles, kad mes einame, viską surenkame ir visą Lietuvą išvalome nuo žmonių paliktų šiukšlių pėdsako. Žygis yra kaip svarbi žinutė – įžiebtą ugnelę žmonėms rimtam pokyčiui. Tai gyvas įrodymas, kad mes kartu turime susitelkti, turime sukurti bendrystę ir tik kartu galime kažką pakeisti“, – apie savo žygį kalbėjo iniciatyvos autorius ir pagrindinis visos kelionės žygeivis Giedrius Bučas.

Žygis pėsčiomis aplink mūsų šalį „Už švarią Lietuvą!“ – tai mūsų visų šansas ne tik pažinti ir pamilti Lietuvą bei jos gamtą, bet ir susivienyti, siekiant švaresnės aplinkos sau bei ateities kartoms. Šiukšlės – tai mūsų vartojimo pasekmė, tarsi lakmuso popierėlis, jas analizuojant galime suprasti žmogaus-vartotojo elgseną ir ieškoti sprendimų drauge.

„Šis žygis – tai puikus pavyzdys, kaip maža gera idėja gali virsti didele ir bendrą tikslą Lietuvai turinčia kelione aplink visą mūsų šalį. Žygiuodami kartu su Giedriumi tik dar kartą įsitikinome, kad ne kalbomis, pamokymais ar baudomis, bet tik savo elgesiu, mintimis, idėjomis kiekvienas – žmogus, bendruomenė, įmonė ar organizacija – galime tapti ir būti puikiu pavyzdžiu kitiems ir skatinti kitus elgtis atsakingai“, – apie žygį mintimis dalinosi VšĮ „Gamtos ateitis“ Viešinimo ir marketingo vadovė Diana Ramanauskaitė. – Juk šiukšlių aplink vis dar labai daug – bet tu nemeti šiukšlės ant žemės, nes esi sąmoningas. O kiek kiekvienam žmogui reikia laiko tapti sąmoningu – tai jau labai individualu. Juk ir sportuoti kažkas žada nuo pirmadienio, nuo kito mėnesio pirmos dienos ar nuo Naujųjų metų, kol vieną dieną ima ir susikaupia tam startui, arba ne.

Taip ir su rūšiavimu ar gamtos išsaugojimu – tam turbūt tiesiog reikia laiko pribręsti. Pribręsti klausimui – kiek atsakingas vartotojas esu aš pats? Juk tik aš turiu teisės nuspręsti: rūšiuoti ar nerūšiuoti, kaskart pirkti vienkartinį maišelį parduotuvėje ar turėti po ranka daugkartinį

maišelį. Juk tik aš pats galiu nuspręsti – produktus rinktis ne tik pagal skonį, aromatą ar gamintoją, bet ir pagal tai, į ką jis supakuotas – ar tai bus perdirbama, ar nukeliaus į sąvartyną ar atmosferą sudeginant? Mūsų įmonės šūkis skelbia „Gamtos ateitis – mūsų rankose“, todėl būtina laikytis plano A, nes planetos B tiesiog nėra“. O pradėti rūšiuoti reikia tik pirmojo žingsnio – kad ir nuo paprasčiausio saldinių popierėlio išmetimo į teisingą konteinerį.

Šis žygis – tai puikus pavyzdys, kaip maža gera idėja gali virsti didele ir bendrą tikslą Lietuvai turinčia kelione aplink visą mūsų šalį. Žygiuodami kartu su Giedriumi tik dar kartą įsitikinome, kad ne kalbomis, pamokymais ar baudomis, bet tik savo elgesiu, mintimis, idėjomis kiekvienas – žmogus, bendruomenė, įmonė ar organizacija – galime tapti ir būti puikiu pavyzdžiu kitiems ir skatinti kitus elgtis atsakingai.

EDUKACIJA

Iniciatyva „PLOGINGAS“ arba vienos valandos šiukšlių medžioklė parke

Apie šią iniciatyvą ir rudenį Vilniuje vykusį Plogging renginį kalbamės su šios visame pasaulyje ir kartu Lietuvoje pamažu populiarėjančios iniciatyvos „Plogging Lithuania“ ambasadore Gabriele Kleibaite.

„Ploggingas“ – kas tai?

Ploggingas (plogging) – tai naujas sportinio bėgimo būdas, kai ne tik bėgioji, bet ir renki šiukšles. Neretai netgi rengiamos savotiškos varžybos, kam iš dalyvių pasiseks surinkti daugiausiai atliekų ar rasti kokią vertingą ar keistą atlieką. Plogging išradėjas Erik Ahlström šią veiklą pradėjo Švedijoje, kai po 20-ties metų grįžo gyventi iš Åre miestelio į Stockholmą. Tuomet jis suprato, koks nešvarus yra šis didmiestis. Erik sukūrė internetinę svetainę „Plogga“ 2016 metais ir naujasis gamtosauginio bėgimo būdas gavo švedišką pavadinimą „Plogga“. Tai dviejų žodžių kombinacija – „Ploga upp“ švediškai reiškia ką nors paimti nuo žemės, o angliškas „jogging“ reiškia bėgimą. Anglų kalba ši bėgimo rūšis transformuota į žodį „Plogging“, o jo mėgėjai tapo „plogeriais“. 2018 metais ši iniciatyva ėmė sparčiai plisti po visą pasaulį, ypač padidėjus susirūpinimui dėl plastiko taršos.

Pasaulio rekordas priklauso Meksikai. Ten vieną dieną šiukšles rinko 4 tūkstančiai bėgikų, bet Indijoje „plogingu“ reguliariai užsiima apie 10 tūkstančių žmonių, taigi

Indijoje dabar „ploggingas“ tapo madingiausia bėgimo rūšimi.

Ploggingas Lietuvoje – kada ši iniciatyva atvyko į Lietuvą?

Lietuvoje pirmą kartą plogging veikla buvo paminėta 2018 metais. Buvo suorganizuota keleta pavienių iniciatyvų.

Kaip jūsų kelias susipynė su šia iniciatyva Lietuvoje? Tiesiog iš meilės gamtai?

Asmeniškai pati apie šį naujadarą išgirdau žiūrint dokumentiką apie Skandinavijos šalis. Akis „užkliuvo“ už serijos apie aplinkosaugą, būtent apie plogging'ą.

Kiek žmonių apskritai šią idėją populiarina ir palaiko Lietuvoje? Ar lengva pritraukti žmones tokioms iniciatyvoms?

Šią dieną, Facebook'o puslapyje esame virš 500 bendraminčių. Tokie iniciatyvai žmones pritraukti yra ganėtinai nelengva. Susiduriame su iššūkiu, jog tai yra nauja iniciatyva ir žmonėms vis dėlto kyla daug klausimų, dažnai tiesiog dar nesiryžta, gal gėdijasi išmėginti.

Ką jau esate nuveikę ir kokie tolimesni planai?

Didžiausi buvę renginiai, kuriais galime didžiuotis, tai buvo šių metų liepos mėnesį vykęs renginys Klaipėdoje, kurio metu 22 dalyviai surinko 87kg 200g šiukšlių. O per ką tik įvykusį renginį Vilniuje šį rugsėjį, 18 dalyvių surinko 139 kg šiukšlių. Atkreipkite dėmesį, jog Plogging bėgi-

mas trunka tik valandą laiko.

Taip, žinoma, sekantis renginys planuojamas. Tačiau kitokio pobūdžio, prisitaikant prie Covid19 situacijos, jog išvengti didesnių susibūrimų. Viskas dar planuose, bet renginių su plogingu tikrai bus.

Kodėl kilo mintis vystyti ir populiarinti šią idėją Lietuvoje?

Kuo daugiau dokumentikos žiūrėdavau, tuo labiau atkreipdavau dėmesį, jog ir Lietuvoje situacija yra gana liūdna. Kilo klausimas: „Kuo galiu prisidėti aš?“ Plogging'as pasirodė kaip tinkama iniciatyva, kuri nereikalauja daug pastangų, tačiau rezultatas matomas čia ir dabar. Kaip ir minėjau, Lietuvoje plogging bendruomenės dar nebuvo, todėl pagalvojau, kodėl nesiimti šios iniciatyvos man? Juk plogingas galėtų būti tinkama ir įdomi motyvacija pradėti keisti dabartinę situaciją.

O kokių atliekų renginių metu randate daugiausiai?

Daugiausia randama nuorūkų, toliau eilės tvarka eitų įvairios maistinės ir kitokios pakuotės. Bet randame ir netradicinių radinių – pavyzdžiui mūsų renginyje Vilniuje radome ir čiužinio spyruokles.

Kaip pavyko renginys Vilniuje?

Vilniuje šį rugsėjį 18 dalyvių surinko 139 kg šiukšlių. Atkreipkite dėmesį, jog šiukšlių medžioklė tęsėsi tik 1 valandą. Tai svarbus momentas, kai suprantama kiek dar yra likę išvalyti ir sutvarkyti...

Ko palinkėtume visiems, siekiant skatinti labiau mylėti gamtą?

Palinkėsiu pradėti nuo savęs, nebijoti kitų nuomonės

bei žvilgsnių ir būti sąmoningais.

Kas, jūsų nuomone, paskatintų žmones tapti labiau sąmoningais? Ko reikia supratimui, kad tai, ką mes darome šiandien – liks kaip įspaudas ateinančioms kartoms?

Žinoma, pirmiausia labai svarbus švietimas. Mokiniai turėtų būti kuo daugiau ugdomi, kaip taisyklingai rūšiuoti, būtų supažindinami, **KODĖL** turime rūšiuoti, kaip galime gyventi, vadovaudamiesi mažesnio vartotojiškumo principais ir pan. Taip pat – pažeidimų viešinimas, didesnės baudos, viešųjų darbų skyrimas už tokio pobūdžio pažeidimus.

Pratęskite mintį: gamtos ateitis – mūsų rankose...

...todėl mes privalome ją saugoti ir rūpintis dabar, o ne tada, kai jau bus per vėlu. Kiekvienas kasdien nepraeikime ir pakelkime nors vieną šiukšlę ir jau darysime didelį progresą.

Visuomet laukiame ir kviečiame prisijungti į komandą bendraminčius.

Plogingo Lietuvoje paskyrą
Facebook'e rasite čia:

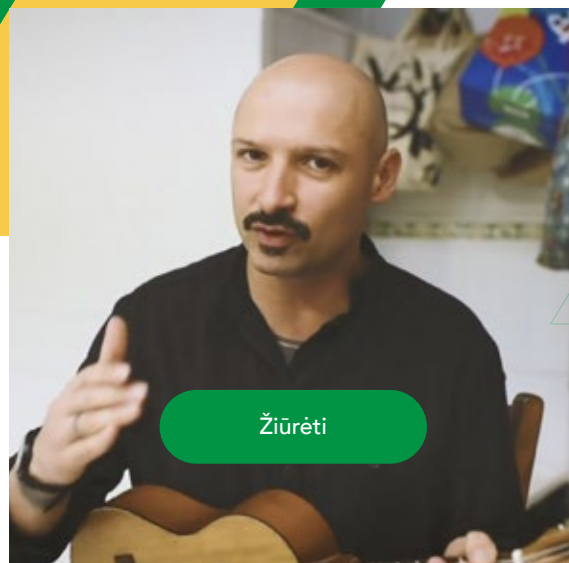
Eiti

Jurgis Didžiulis:

APIE TAI, KODĖL REIKIA MAŽIAU VARTOTI, TEISINGAI RŪŠIUOTI IR GYVENTI TVARIAI – KIEKVIENĄ DIENĄ!

Tikiu rūšiovimu. Tikiu taip, kad net galiu pavartyti šiek tiek **#freestyle**, kad pakeisčiau Jūsų požiūrį į atliekas: nėra jokių šiukšlių – yra tik žaliava, kuri yra ne savo vietoj!

Keičiant savo požiūrį:

- a) Savaime koreguojame savo elgsenas;
- b) Lengviname atliekų pakartotinio rūšiovimo ir perdirbimo punktų darbuotojų naštą.

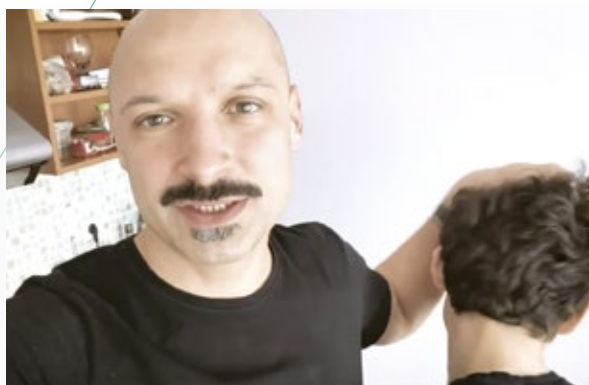
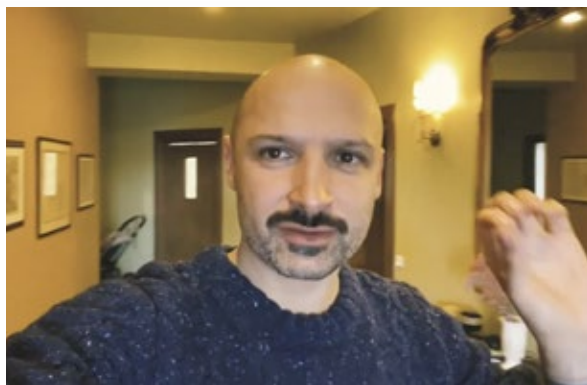
Rūšiovimo sistema nėra tobula, bet svarbu suprasti, kad perdirbėjai dirba ne tik su atliekomis, jie dirba ir su žmonėmis, ir su jų kultūra. Kuo sąmoningiau išsirinksim pirminių pakuotes, kuo sąmoningiau atskirsim ir paruošim tas pakuotes – tuo lengviau bus jas perdirbti ir panaudoti dar kartą.

Ne viskas yra mūsų rankose, bet sakyčiau, kad turim būti atsakingi bent jau už tuos dalykus, kurie praeina per mūsų rankas.

Gamtos ateitis – mūsų rankose!

...apie tai, kad bet kokį buvimo namuose laisvą laiką galima išnaudoti naudingai – netgi skiriant jį, rodos, paprastiems, bet labai naudingiems dalykams!

[Žiūrėti](#)

...apie tai, kad norėdami rūšiuoti – visada surasime, kaip ir kur tą padaryti. Svarbiausia – vieniems kitų paskatinimas ir natūralus įprotis tą daryti vėl ir vėl.

[Žiūrėti](#)

...apie tai, kad tvarus vartojimas pirmiausiai prasideda nuo mūsų pasirinkimo – tad įsigydami prekių ar paslaugų, rinkimės ir atsakingus verslus, kurie atsakingai renka pakuotę savo produktams.

[Žiūrėti](#)

...apie tai, kad būnant atsakingiems vartotojams, turintiems galią nuspręsti – produktus galime rinktis ne tik pagal skonį ir aromatą, bet ir pagal jo pakuotę. Tereikia kaskart įsigyjant vieną ar kitą produktą užduoti sau klausimą – ar tai perdirbama?

[Žiūrėti](#)

...apie tai, kad pakuotė suteikia tik mažą dalį ir kelių minučių malonumo, įsigijus tam tikrą produktą – „kol išpakuoji tai, ką įsigijai“ – vėliau visa tai tampa tiesiog atliekomis. Kokių pokyčių reikia šioje srityje?

[Žiūrėti](#)

...apie tai, kad rūšiavimo konteineriai yra labai svarbūs, bet jei savo sprendimais vartoti / naudoti mažiau arba atsisakyti vienkartinį gaminių, kai įsigyjame daugkartinius ir ilgai tarnaujančius daiktus, mes sumažiname tą naštą gamtai ir tuo pačiu ją apsaugome – tai yra TIK sveikintina.

[Žiūrėti](#)

... apie tai, kad kiekvienas mūsų kasdienis pasirinkimas, net toks „mažytis“, kaip kokios spalvos tualetinį popierių renkamės savo namams, gali turėti ilgalaikį poveikį gamtai. Todėl prieš perkant, verta apsvarstyti – o gal galima įsigyti tą pačią funkciją atliekantį ir niekuo neprastesnį daiktą, BET – pagamintą iš perdirbtų medžiagų?

[Žiūrėti](#)

...apie tai, kad rūšiojimas namuose – tik prasideda, o visą kelionę tęsia už mūsų namų... atliekų rūšiojimo aikštelėje arba konteineryje mūsų kieme, antrines atliekas surenkančiame automobilyje, atliekų perrūšiojimo centre, atliekų perdirbimo gamykloje.

Net jei ir pasitaikys klaidų, kurios viename iš etapų bus ištaisytos, kiekvieno mūsų indėlis yra labai svarbus, kad rytoj gyventume tvariau.

[Žiūrėti](#)

...apie tai, ar mokame rūšiuoti?
Pasitikrinkime savo žinias.

[Žiūrėti](#)

...apie tai, kad ir jam kyla pačių įvairiausių klausimų ir neaiškumų apie „pakuočių“ ir „ne pakuočių“ atliekų rūšiojimą. Svarbiausia – nepasiduoti ir ieškoti tų atsakymų, o klysti yra žmogiška. Jei suklysite jūs – atliekų rūšiojimo centro darbuotojai jūsų klaidas ištaisyti. Rūšiuokime!

[Žiūrėti](#)

APIE ATSAKINGĄ VARTOJIMĄ

VšĮ „Gamtos ateitis“ rekomenduoja: 2020 metų užbaigimo švenčių receptas – tvariau ir draugiškiau gamtai

Artėjančių didžiųjų metų švenčių nuotaikos jau ima vis labiau spalvinti mūsų kasdienybę. Taip, šventės šiais metais bus kitokios – tik pačių artimiausių žmonių apsuptyje. Bet tegul būna šis artėjantis švenčių laikotarpis kitoks visomis prasmėmis – tvaresnis, atsakingesnis ir draugiškesnis gamtai ir mums patiems. Pasistenkime švęsdami padaryti kuo mažiau žalos aplinkai ir visai planetai, o besiruošdami šventėms pagalvokime ir apie vartojimo bei tvarumo temas.

EGLUTĖS IR DEKORACIJOS

Kokia eglutė – plastikinė... gyva nukirsta eglutė... gyva eglutė vazonėlyje, eglės šakelė, o gal nuomota eglutė? Kokia eglute nusprendėte namus papuošti šiais metais?

– Jei tai plastikinė eglutė, kurią įsigijote kažkada anksčiau ir puošiate kasmet, tai, žinoma – ją puikiai naudokite ir toliau, apart išmesdami ir įsigydami kitą. Atsisveikinkit su ja tik tada, kai ji visiškai nebetiks

puošimui. Tada dirbtinę eglutę reikėtų nuvežti į artimiausią didelių gabaritų (stambiagabaričių) atliekų surinkimo aikštelę.

– Eglutė vazonėlyje – puikus sprendimas papuošti namus, nepadarant didelės žalos gamtai, jei po šventės turite numatę vietą, kur eglutę pasodinsite.

– Jei visgi namus puošite nukirsta eglute, svarbu po švenčių ją tinkamai sutvarkyti – neišmesti jos į buitinių atliekų konteinerį ar nepalikti šalia jo, o pristatyti į specialų konteinerį eglutėms surinkti – apie tai praneša arba patiems verta kreiptis į konkretų namų aptarnaujančią atliekų tvarkymo įmonę. O gal gyvenate nuosavame name ir turite galimybę eglutę kompostuoti ar sudeginti?

– Jau keletą metų vis labiau populiarėjanti paslauga – eglutės nuoma, kai eglutė rezervuojama dar anksčiau iki švenčių, per šventes džiugina jūsų namus, o pasibaigus šventiniam sezonui grįžta atgal į gamtą, ir vėlgi – ūgteli ir laukia švenčių iki kitų metų.

– O gal šiais metais pakaks tik eglutės šakos jaukumui namuose sukurti? Tokių parūpina prieš šventės miškininkai, kurie dalina nugenėtų eglių šakas prie prekybos centrų ar miesto aikštėse.

– Gyvenimo be atliekų (zero waste) propaguotojai siūlo ir dar daugiau smagių ir išradingų sprendimų šiuolaikiškai eglei jūsų namuose: eglute paversti vieną iš namuose augančių vazoninių augalų, jį papuošiant šventinėmis dekoracijomis; papuošti jūsų kieme augančią eglutę, arba dar tvariau ir „su šypsena“ – papuošti rėmeliu kambario sieną ar stalą su iš kokio seno žurnalo iškirpta eglute arba eglute papuošti kompiuterio užsklandos ekraną.

– Grįžkime prie senųjų tradicijų – jau ilgus metus senosios kartos papuošimams naudodavo medžiagas ir daiktus iš gamtos, tad ir mes – ieškokime originalių sprendimų eglutės ir namų papuošimams, rankų darbo dekoracijoms: džiovinti vaisiai, kepti riestainiai, medžiaginiai žaisliukai ar žaislai iš gamtoje randamų

priemonių. Tvarumas papuošimuose – tai tolygu minimalizmui, natūraliems akcentams namuose ir visiškam pompastikos nebuvimui. O jei tai kurta jūsų ir jūsų vaikų rankomis – jaukumo bus tik daugiau.

– Jeigu visgi nusprendėte pirkti naujas dekoracijas – rinkitės rankų darbo dirbinius iš vilnos, medžio, perdirbtų medžiagų, kanapių, džiuoto ir kt.

MAISTAS PER ŠVENTES

Svarbiausia – išmokti planuoti ir keliauti į parduotuvę pirkti maisto produktų šventėms, apgalvojus šiuos svarbius dalykus:

- Ar tikrai vis dar būtina laikytis tradicijų ir gaminti 12 ir daugiau patiekalų šventiniam Kūčių stalui?
- Tegul šventės būna tas momentas, kai geriau pagaminti vieną ar kelis patiekalus, kurių neragavote visus metus, kurio labai pasiilgote ir kurį ruošite patys, žinodami visus į jį dedamus produktus. Tvariausia vakarienė, pietūs bus tie, kai viskas bus suvalgyta ir jokio maisto neatsidurs šiukšliadėžėje.

KALĖDINĖS ATVIRUTĖS – AR TIKRAI DAR SIUNČIATE POPIERINES?

Kasmet į šiukšliadėžes dar iškeliauja tonas popierinių atviručių, dalis jų dar nugula į stalčius, lentynas, nes kažkaip nesmagu išmesti žmonių linkėjimus, tad lieka kaupti dulkes ir laukti savo eilės išmetimui, galbūt ne šiais, kitais metais. Tad siūlymas pamažu šią tradiciją išgyvendinti, nebent atvirutė turi kitokią paskirtį. Pastaruoju metu populiarėja „gyvos“ kalėdinės atvirutės, kurias perskaičius galima pasodinti jų popierius suirs ir iš jų išaugs gėlės ar net morkos. Bet – žiūrint per tvarumo prizmę, svarbiausia pasveikinimo momentas – tad puikiai tiks ir elektroninė atvirutė su jūsų šeimos nuotrauka ir nuoširdžiais palinkėjimais šventėms.

KALĖDINIAI MEGZTUKAI SU NYKŠTUKAIS IR ELNIAIS

Dar pakankamai nauja, bet vis labiau kasmet populiarėjanti tradicija ir mūsų šalyje, bet ar tikrai kasmet reikia vis naujų megztinių visiems šeimos nariams? Gal tiks ir praėjusių metų garderobas arba – galimybė apsikeisti megztiniais su savo draugais, kad nebenaudojami rūbai neiškeliautų ir nepapildytų tekstilės gaminių konteinerių gatvėse. Juk didžiosios dalies jų sudėtyje yra daug plastiko.

DOVANOS SAVO ŠEIMAI, ARTIMIESIEMS

Įprastai dovanų pirkimo klausimas žmonėms prieš šventes sukelia daugiau streso nei malonumo, užima daugiausiai laiko ir kainuoja daugiausiai išlaidų. O ar pagalvojote, ar jūsų artimiesiems tikrai reikia dar daugiau „daiktų“? Daugelis iš mūsų turi jau ir taip kur kas daugiau nei mums reikia. O kai labai norime kažko, paprasčiausiai imame ir įsigyjame patys. Tad ką padovanoti, o gal visai atsisakyti dovanų? Numatykite naujas taisykles šių metų (ne)vienkartinėms dovanoms – idėjų yra ištis nemažai:

– Dovana tam tikra tematika, pvz. TIK maisto produktas, TIK rankų darbo dovana, TIK ekologiška ar iš perdirbtų medžiagų pagaminta dovana – o sąrašas tokioms dovanoms ištis ilgas: stiklainis uogienės, medaus, jūsų kepti meduoliai, jūsų pieštas piešinys, megztos kojinės, jūsų pasiūtas daugkartinis pirkinų krepšys, sukalta lesyklėlė, riešutai jūsų pasiūtame maišelyje iš lino, o gal augalas

vazone, kuris džiugins kasdien ir pan. O gal – kažkoks praktinis daugkartinis daiktas, kurį naudos ne vienerius metus? Pvz. daugkartinis puodelis kavai ar arbatai, gertuvė vandeniui, daugkartiniai šiaudeliai, maišelių rinkinys sveriamiems produktams ar kt.

– O gal dovana – „ne daiktas“? – vakarienė, pasimatymas arba tiesiog ranka rašytas laiškas, užbaigiant tą daiktų kaupimo ciklą ir galbūt paskatinant artimuosius išbandyti kažką naujo – juk šiuo metu įvairių užsiėmimų, pramogų apstu internete, net neiškeliant kojos iš namų?

– Geras darbas, šventės metu pasirūpinant aukų dėžute ir surinktą sumą paaukojant nuo šeimos kažkam, kam to reikia labiau nei jums – kažkam siekiant surinkti reikiamą sumą svarbiai operacijai, norint pasirūpinti vienišais ar sergančiais žmonėmis, o galbūt – gyvūnais prieglaudoje...

– Jei planuojate visgi pirkti ir dovanoti daiktus – tai pirmiausia rinkitės tuos, kas pagaminta mūsų šalyje, taip paremiant vietos verslą ir vietos kūrėjus, mažus verslus.

– O gal dovanų apskritai atsisakysite, sutardami, kad už tuos pinigus kartu susikursite tiesiog gražią pasibuvimo kartu šventę ir tuo pačiu – padovanodami vieni kitiems ramybę.

DOVANŲ PAKUOTĖS

Jei visgi kartu šeimoje nusprendėte, kad renkatės dovanojimo – nors ir mažų dovanų – džiaugsmą – pagalvokite ir apie dovanos supakavimą. Didžiojoje Britanijoje netgi buvo paskaičiuota, kad per Kalėdas sunaudojama apie 227 000 mylių vyniojamo dovanų popieriaus – tokio kiekio drąsiai pakaktų supakuoti prie Prancūzijos krantų esančią Gernsio salą. Tad išeitys yra kelios – arba atsisakyti dovanų popieriaus ir su juo kartu į porą einančių lipnių juostų, juostelių, klijuojamų blizgučių ir dovanoti dovanas tiesiog nesupakuotas. Juk toks popierius po dovanos išpakavimo tiesiu taikymu keliauja į šiukšliadėžę. Juolab – didžioji dalis dovanų pakavimo popieriaus net neperdirbama dėl jo gamyboje naudojamų įvairių cheminių baliklių su chloru ar kitų

cheminių medžiagų.

Arba patarimas būti išradingiems – dovanoti dovanas, supakuotas į turimo audinio atraizą, kurią po išpakavimo galima tiesiog pasilikti kitai progai, o jei mokate siūti – galite pasiūti maišelį iš to audinio. Taip pat dovanų pakavimui gali pasitarnauti ir kitos priemonės – anksčiau gauti dovanų maišeliai, kurių neišmetėte, laikraščiai, seni žemėlapiai...

Bet jei visgi gavote daug dovanų, liko daug įvairių pakuočių – pasirūpinkite, kad jos atsidurtų teisingame pakuočių atliekų konteineryje. Ir būtinai – tvarkingai sulankstytos, kad neužimtų daug vietos.

O SVARBIAUSIA...

Kūčios, Kalėdos – tai šventė ne apie save, ne apie dovanas, bet apie dvasingumą ir apie buvimą kartu su šeima ir su pačiais artimiausiais žmonėmis. Didžiųjų švenčių esmė senosioms kartoms buvo artimųjų, šeimos susibūrimas, bendravimas, o šiandien šį švenčių aspektą vis labiau pakeičia materialų dovanų kultas. Deja, kad ir kokios brangios būtų dovanojamos dovanos – jos niekaip nekompensuos bendravimo ir artimo ryšio trūkumo.

Kūčios, Kalėdos – tai nėra viena diena metuose, kai visi gauna tai, apie ką svajojo ištisus metus. Tai priešingai, galimybė priminti sau ir vaikams, kokios vertybės yra svarbiausios. Senosios kartos tikėjo, kad šventiniu laikotarpiu gauti palinkėjimai pildosi, tad dovanokime vieni kitiems ne daiktus, ne stresą, bet pokalbius, įsimintinas akimirkas ir bendravimą, buvimą su šeima ir gerą bei kokybišką laiką kartu – kad ir pasinaudojant elektroninėmis priemonėmis... Tuo pačiu tausosime ir gamtą.

**JEI NORI RŪŠIUOTI – IEŠKAI
GALIMYBIŲ, JEI NENORI –
IEŠKAI PRIEŽASČIŲ.**

**AR PRISIJUNGSITE
PRIE POKYČIŲ?**

gamtosateitis.lt

GAMTOS ATEITIS

PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMAS

DRAUGAUKIME

Mus galite sekti ir LinkedIn socialiniame tinkle

Dar daugiau įdomių temų, naujovių apie pakuočių atliekų sektorių, atsakingą ir tvarų vartojimą, žiedinės ekonomikos principus ir kitas temas, kurios gali būti įdomios ne tik gamintojams / importuotojams bet ir mums, kiekvienam, galinčiam asmeniškai prisidėti prie pokyčių aplinkosaugos srityje.

gamtosateitis.lt